

Broșură informativă

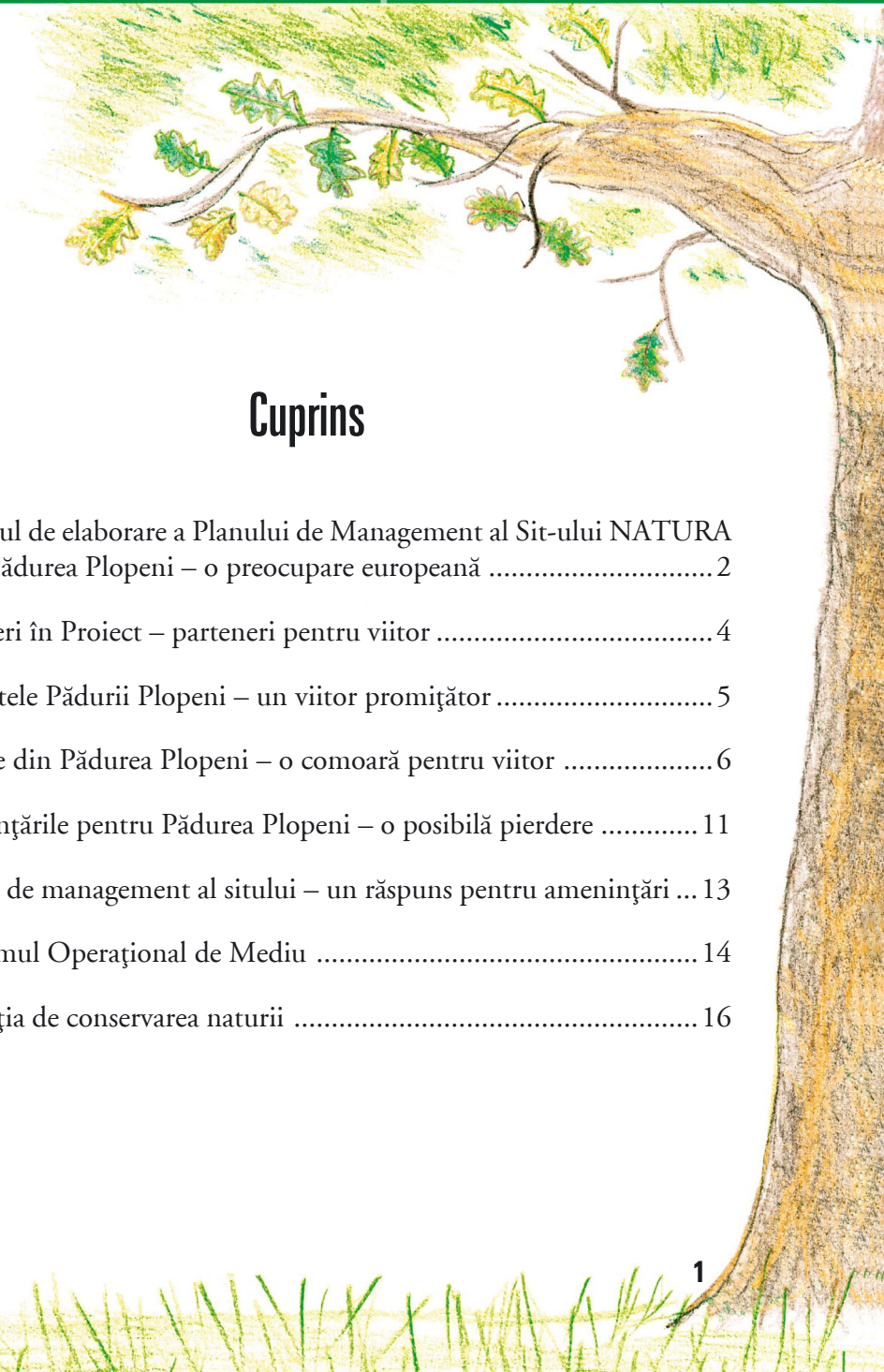
Ascultă pădurea!

**Situl Natura 2000 Pădurea Plopeni:
Plan de management, căi de
acțiune și conștientizare**

Ascultă pădurea!

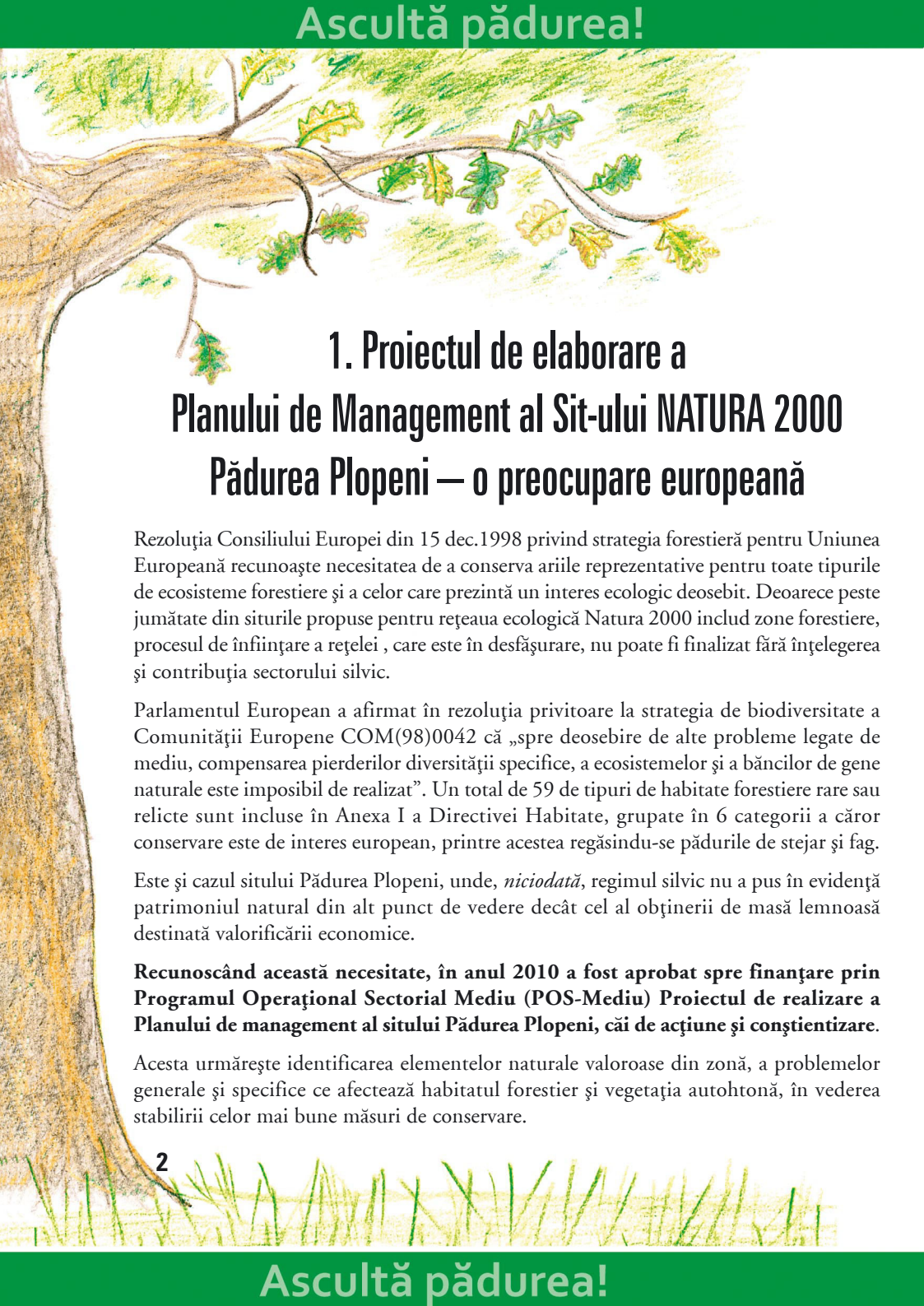

Ascultă pădurea!

Cuprins

1. Proiectul de elaborare a Planului de Management al Sit-ului NATURA 2000 Pădurea Plopeni – o preocupare europeană	2
2. Parteneri în Proiect – parteneri pentru viitor	4
3. Habitatele Pădurii Plopeni – un viitor promițător	5
4. Speciile din Pădurea Plopeni – o comoară pentru viitor	6
5. Amenințările pentru Pădurea Plopeni – o posibilă pierdere	11
6. Măsuri de management al sitului – un răspuns pentru amenințări ...	13
7. Programul Operațional de Mediu	14
8. Legislația de conservarea naturii	16

1. Proiectul de elaborare a Planului de Management al Sit-ului NATURA 2000 Pădurea Plopeni — o preocupare europeană

Rezoluția Consiliului Europei din 15 dec. 1998 privind strategia forestieră pentru Uniunea Europeană recunoaște necesitatea de a conserva ariile reprezentative pentru toate tipurile de ecosisteme forestiere și a celor care prezintă un interes ecologic deosebit. Deoarece peste jumătate din siturile propuse pentru rețeaua ecologică Natura 2000 includ zone forestiere, procesul de înființare a rețelei, care este în desfășurare, nu poate fi finalizat fără înțelegerea și contribuția sectorului silvic.

Parlamentul European a afirmat în rezoluția privitoare la strategia de biodiversitate a Comunității Europene COM(98)0042 că „spre deosebire de alte probleme legate de mediu, compensarea pierderilor diversității specifice, a ecosistemelor și a băncilor de gene naturale este imposibil de realizat”. Un total de 59 de tipuri de habitate forestiere rare sau relictate sunt incluse în Anexa I a Directivei Habitats, grupate în 6 categorii a căror conservare este de interes european, printre acestea regăsindu-se pădurile de stejar și fag.

Este și cazul sitului Pădurea Plopeni, unde, *niciodată*, regimul silvic nu a pus în evidență patrimoniul natural din alt punct de vedere decât cel al obținerii de masă lemnoasă destinată valorificării economice.

Recunoscând această necesitate, în anul 2010 a fost aprobat spre finanțare prin Programul Operațional Sectorial Mediu (POS-Mediu) Proiectul de realizare a Planului de management al sitului Pădurea Plopeni, căi de acțiune și conștientizare.

Acesta urmărește identificarea elementelor naturale valoroase din zonă, a problemelor generale și specifice ce afectează habitatul forestier și vegetația autohtonă, în vederea stabilirii celor mai bune măsuri de conservare.

Cea de-a doua parte a proiectului se referă la informarea și conștientizarea factorilor interesați, pentru a evita perceperea rețelei Natura 2000 de către public ca pe un factor ce blochează toate activitățile economice. Acțiunile propuse au ca scop popularizarea unui tip de arie naturală protejată, deschisă tuturor categoriilor de cetățeni, putând aduce reale beneficii acestora și având valoare de patrimoniu pentru comunitățile locale.

Implementarea proiectului contribuie la realizarea **obiectivului global** al POS Mediu, și anume, acela de „*protecție și îmbunătățire a calității mediului și a standardelor de viață în România, urmărindu-se conformarea cu prevederile acquis-ului de mediu*”.

Obiectivul General al proiectului constă în crearea condițiilor necesare pentru asigurarea unui management corespunzător al Sitului de Importanță Comunitară „Pădurea Plopeni” din județul Prahova.

Obiectivele specifice sunt:

1. Elaborarea și editarea Planului de management al Sitului de Importanță Comunitară „Pădurea Plopeni” din județul Prahova.
2. Sporirea gradului de interes al autorităților și instituțiilor publice locale, în cooperare cu ceilalți actori economico-sociali din regiunea vizată, pentru situația patrimoniului natural din Pădurea Plopeni.
3. Creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor, a tuturor factorilor interesați, cu privire la necesitatea protejării și conservării resurselor naturale ale ariei protejate.

Proiectul vizează o arie naturală protejată din categoria Siturilor de Importanță Comunitară (SCI), al căror statut de conservare și protecție este definit prin Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr.57/2007-Sețiunea 1-Categorii de arii naturale protejate-alin.c). SCI Pădurea Plopeni face parte din Lista națională de propuneri de arii importante la nivel european pentru conservarea unor specii și habitate, ce a fost transmisă oficial Comisiei Europene în vederea includerii în Rețeaua Natura 2000.

2. Parteneri în Proiect — parteneri pentru viitor

Liderul proiectului este **Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova**, instituție cultural-științifică și educativă unde sunt depozitate, conservate, expuse, cercetate și valorificate bunuri culturale și informații despre vastul domeniu al viului și neviului, având ca scop instruirea publicului și formarea personalității umane.

Muzeul derulează proiecte de educație ecologică, lecții interative cu elevii din școli și licee, expoziții temporare de conștientizare asupra problemelor de mediu, simpozioane (simpozionul internațional „Natura și Omul”).

Muzeul dispune de singurul laborator de investigații chimice, mineralogice și biologice pentru monumente istorice din țara.

Agencia pentru Protecția Mediului Prahova, partener în proiect, asigură implementarea legislației de mediu, monitorizarea stadiului îndeplinirii angajamentelor la nivel județean, asumate prin tratatul de aderare la UE, emiterea actelor de reglementare la solicitarea persoanelor fizice sau juridice.

Agencia asigură identificarea și inventarierea patrimoniului natural al județului, a zonelor care cuprind habitate și specii de importanță națională, internațională sau comunitară și propune constituirea de noi arii naturale protejate.

Consiliul Județean Prahova, partener în proiect, adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială a județului. Pe aceasta bază coordonează activitatea consiliilor locale ale comunelor și orașelor în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Consiliul administrează domeniul public și domeniul privat al județului, adoptă bugetul propriu al județului, împrumuturile și virările de credite. Acesta asigură sprijin financiar pentru acțiuni culturale, precum și pentru activități educativ-științifice și sportive.

3. Habitatele Pădurii Plopeni — un viitor promițător

Pădurea Plopeni este recunoscută ca Sit Natura 2000 (RO-SCI 0164) declarat prin Ordinul 1964/2007, Anexa 6 (M.Of.nr.98 bis/07.02.2008) și zonă protejată de interes național de 88,8 ha.

Situl Natura 2000 Pădurea Plopeni este amplasat în totalitate în județul Prahova, pe raza teritoriului administrativ al orașului Băicoi, la limita dinspre orașul Plopeni, fiind învecinat pe latura estică cu DJ 100D (Ploiești-Cocorăștii Mislui).

Pădurea Plopeni este identificată în amenajamentul silvic al Ocolului Silvic Slănic în Unitatea de Producție III Plopeni, unitățile amenajistice 20-25, face parte din fondul forestier național, proprietate publică a statului, administrată de Regia Națională a Pădurilor (RNP)-Romsilva.

Relieful este cel de câmpie înaltă-piemont (270 m altitudine), Câmpia piemontană a Ploieștilor formată la ieșirea râului Prahova din zona mai înaltă a Subcarpaților Curburii unde, datorită rupturii de pantă, are loc o depunere bruscă a aluviunilor mari, transportate în rețeaua hidrografică („câmpie de împrăștiere”). Regiunea biogeografică corespunzătoare este cea continentală și anume zona pădurilor de foioase (silvostepă). Pădurea Plopeni se încadrează în tipul de habitat 9160 Păduri subatlantice și medioeuropene de stejar sau stejar cu carpen din *Carpinion betuli* (cf. Donita et coll., 2005)

Asociația vegetală este *Aceri tatarico-Quercetum patraeae-roboris* (Soo 1951 em. Zolyomi 1957) iar tipul de ecosistem este *Goruneto-Asperula-Asarum-Stellaria*.

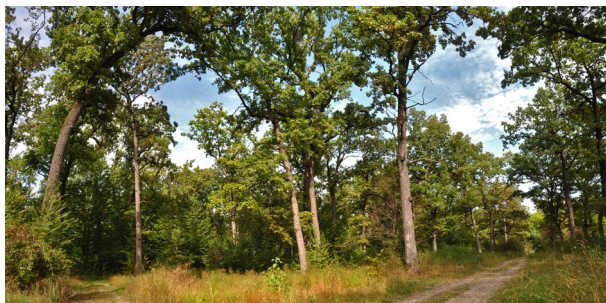

Foto 1. Pădurea Plopeni
(foto: Marius Suditu)

4. Speciile din Pădurea Plopeni — o comoară pentru viitor

În Pădurea Plopeni se întâlnesc specii de plante edificatoare și reprezentative pentru tipul de habitat 9160 – Păduri subatlantice și medioeuropene de stejar sau stejar cu carpen. Acestea se stratifică după cum urmează:

Etajul arborilor este format din:

- *Quercus robur*
- *Quercus petraea*
- *Acer tataricum*
- *Carpinus betulus*

Stratul arbustiv – subarborescente este format din:

- *Crataegus monogyna*
- *Cornus sanguineus*

Stratul ierbos – herbaceu – subarborescente este format din:

- *Asperula odorata* (Vinarita)
- *Asarum europaeum* (Pochivnic, piperul lupului)
- *Asparagus tenuifolius*
- *Geranium phaeum* (Palaria cucului)
- *Geranium robertianum* (Napraznic)
- *Glechoma hirsute*
- *Lilium martagon* (Crin de pădure)
- *Sanicula europea*
- *Stellaria holostea* (Rocotea)

Foto 2. *Asarum europaeum* (foto: Marius Suditu)

Foto 3. *Geranium robertianum* (foto: Marius Suditu)

În Pădurea Plopeni se mai întâlnesc două **specii endemice**:

- *Hepatica transsilvanica* – endemism pentru zona sudică și estică a Munților Carpați;
- *Peucedanum rochelianum* – specie endemică pentru România și spațiul fostei Iugoslavii cu distribuție restrânsă în județele: Sibiu, Alba, Hunedoara, Timiș, Caraș-Severin, Gorj, Argeș, Prahova, Galați.

Deși pare banală la o privire superficială, Pădurea Plopeni adăpostește o bogată faună de nevertebrate, insectele fiind dominante. Demne de menționat sunt *Cerambyx cerdo*, *Morimus funereus* (croitorul de piatră)- Foto 2, *Lucanus cervus* (rădașca).

Foto 4. *Morimus funereus* (croitorul de piatră) (foto: Finica Ivanov)

Foto 5 – *Lucanus cervus* (rădașca)
(foto: Marius Suditu)

Libelulele „spun” și ele „prezent” în Pădurea Plopeni. Speciile *Sympetrum sanguineum*, *Anax imperator* și *Aeshna cyanea* completează tabloul de nevertebrate zburătoare găzduite de pădure, dând savoare și frumusețe din punct de vedere estetic dar răspunzând și dorinței iubitorilor acestor specii de a le vedea în realitate – Foto 6 și 7.

Foto 6. O libelulă bucurându-se de libertatea pădurii (*Sympetrum sanguineum*, foto Marius Suditu)

Foto 7. ...și o alta, odihnindu-se ... (*Aeshna cyanea*, foto Marius Suditu)

Și grupul amfibienilor a găsit în Pădurea Plopeni o casă confortabilă. Astfel, *Hyla arborea* (brotacelul) și *Rana dalmatina* (broasca roșie de pădure) populează pădurea mai ales zonele ei mai umede iar *Rana ridibunda* (broasca verde de lac – Foto 8) este localizată în perimetrele micilor habitate de tip baltă.

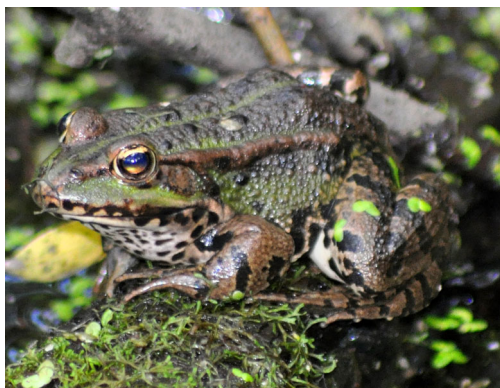

Foto 8. *Rana ridibunda*

Foto 9. *Hyla arborea*

Dacă ascultăm cu atenție Pădurea Plopeni, putem auzi sunete asemănătoare cântecului păsărilor... Ne vom mira însă când vom vedea că de fapt aparțin Brotăcelului verde (*Hyla arborea* – foto 7) ! Masculul cântă de obicei în cor, cu perioade regulate de întrerupere, nu numai în perioada de împerechere ci și după o ploaie caldă de vară sau pe înserat, până la hibernare, în octombrie-noiembrie.

5. Amenințările pentru Pădurea Plopeni — o posibilă pierdere

Pădurea Plopeni este amplasată de-a lungul DJ 102 (Ploiești-Cocorăștii Mislui), în imediata vecinătate a orașului Plopeni, deci într-o zonă cu un trafic auto și uman relativ intens. Pădurea reprezintă chiar un loc de recreere pentru localnici, fiind extrem de ușor accesibilă.

Accesul în pădure este facilitat de existența drumurilor forestiere și absența oricărui obstacol între limita pădurii și șosea. Din această cauză există tendința de acumulare a deșeurilor de diverse tipuri în porțiunea adiacentă șoselei. De asemenea, în jurul micilor acumulări de apă din interiorul sitului, se acumulează deșeuri aruncate de cei care vin la picninc în pădure.

Traficul auto generează poluare, cu efect mai ales la limita sitului, dispersia poluanților în interiorul pădurii fiind probabil îngreunată de stratul vegetal arboricol și subarbustiv. Traficul uman nu constituie o amenințare pentru speciile ocrotite, acestea ne reprezentând vreun interes pentru culegătorii de plante medicinale sau din punct de vedere estetic-comercial.

În interior, situl este brăzdat pe alocuri de șanțuri săpate de localnici în vederea sustragerii unor conducte vechi, dezafectate. În prezent nu mai există această practică, dar pe traseul șanțurilor nu crește vegetație forestieră, fiind necesară astuparea lor. La limita vestică a sitului se pot observa două bataluri mici, de cca 4 mp, de reziduuri petroliere, rămase de la sondele ce funcționau cândva în apropiere. În pădure există resturi de structuri metalice și de beton, din vechile sonde. Observațiile au fost făcute în ultimii 3 ani de reprezentanții Agenției pentru Protecția Mediului Prahova în timpul vizitelor în teren efectuate împreună cu angajații Ocolului Silvic Slănic.

Adâncul pădurii este brăzdat de șleauri de căruță în care natura își face loc prin apariția mușchilor, dar care din nefericire sunt folosite pe post de gropi de gunoi de către populația locală (foto ZZZ).

Foto 10. Șleau de căruță plin cu gunoaie (Foto: Gabriela Staicu)

În ansamblu habitatul este relativ bine conservat deoarece lucrările silvice sunt reduse. Vârsta de exploatare prevăzută prin amenajamentul silvic în vigoare, la stejar și gorun este de 110-120 ani. Înainte de anul 1989 politica forestieră nu permitea regenerarea naturală a pădurii de stejar, ci se realizau replantări în ochiurile de pădure, cu specii de conifere, nepotrivite arealului biogeografic. Introducerea pinului și a molidului în cultura zonală a dus la acidificarea suplimentară a solului cu modificarea etajelor inferioare de vegetație. În prezent nu mai există aceste practici forestiere, dar au rămas enclavele de conifere plantate inițial.

Situația în teren este ilustrată cel mai bine prin amenajamentul silvic, descrierea parcelară a UP III din cadrul OS Slănic. Aceleași probleme sunt semnalate prin articolul “Studiul ecologic al unor populații periclitare aparținând speciei endemice *Peucedanum rochelianum* Heuffel”, autori Mihaela Paucă-Comănescu și Gavril Negrean, publicat în anul 1994.

6. Măsuri de management al sitului — un răspuns pentru amenințări

Includerea în rețeaua NATURA 2000 nu înseamnă scoaterea din uz a terenurilor și nici restricționarea accesului, ci dimpotrivă, înseamnă armonizarea managementului în scop conservativ cu practicile tradiționale care nu dăunează patrimoniului natural existent.

Prezența acestui sit NATURA 2000 poate aduce beneficii economice localităților și cetățenilor prin:

- dezvoltarea turismului ecologic, cum ar fi pentru “observarea păsărilor” sau observarea libelulelor;
- dezvoltarea agro-turismului: înființarea și funcționarea unor pensiuni agro-turistice în localitățile din apropiere;
- produsele și serviciile locale pot beneficia de o “marcă de calitate a mediului”, putând fi imediat recunoscute pe piață datorită provenienței dintr-un sit cu grad mic de poluare;
- menținerea standardelor ecologice adaugă un plus de valoare ofertei turistice din județ;
- zona câștigă o publicitate mai mare și capătă o imagine mai bună; se desfășoară o mediatizare intensă.

Pentru toate aceste acțiuni este necesară o strânsă colaborare între comunitățile locale, reprezentanții autorităților locale și cei ce participa la gestionarea sitului Natura 2000/APM Prahova, astfel încât să se poată “negocia” condițiile în care se pot implementa diverse activități în zona de impact a ariei naturale protejate.

Planul de management al sitului conține măsuri specifice de asigurare a conservării biodiversității pădurii, imensul capital natural pe care se bazează menținerea echilibrului natural dar și dezvoltarea viitoare a comunităților din zonă :

- *Lăsarea arboretului cu scorbură și a lemnului mort în pădure, pentru ciocănitori și insecte (rădașca);*
- *Tăieri selective sau prin rotație, strict în scopuri sanitare;*
- *Înlăturarea speciilor exotice, a celor invazive și plantarea de specii native, dacă este cazul;*
- *Introducerea managementului participativ și adaptiv.*

Desfășurând activități legate de situl Natura 2000 și depinzând implicit de bunăstarea acestuia, comunitățile locale vor fi cointerestate în participarea la implementarea măsurilor din Planul de Management.

7. Programul Operațional de Mediu

Programul Operațional Sectorial „Mediu” reprezintă documentul de programare a Fondurilor Structurale și de Coeziune (FSC), care stabilește strategia de alocare a fondurilor europene în vederea dezvoltării sectorului de mediu în România, în perioada 2007-2013.

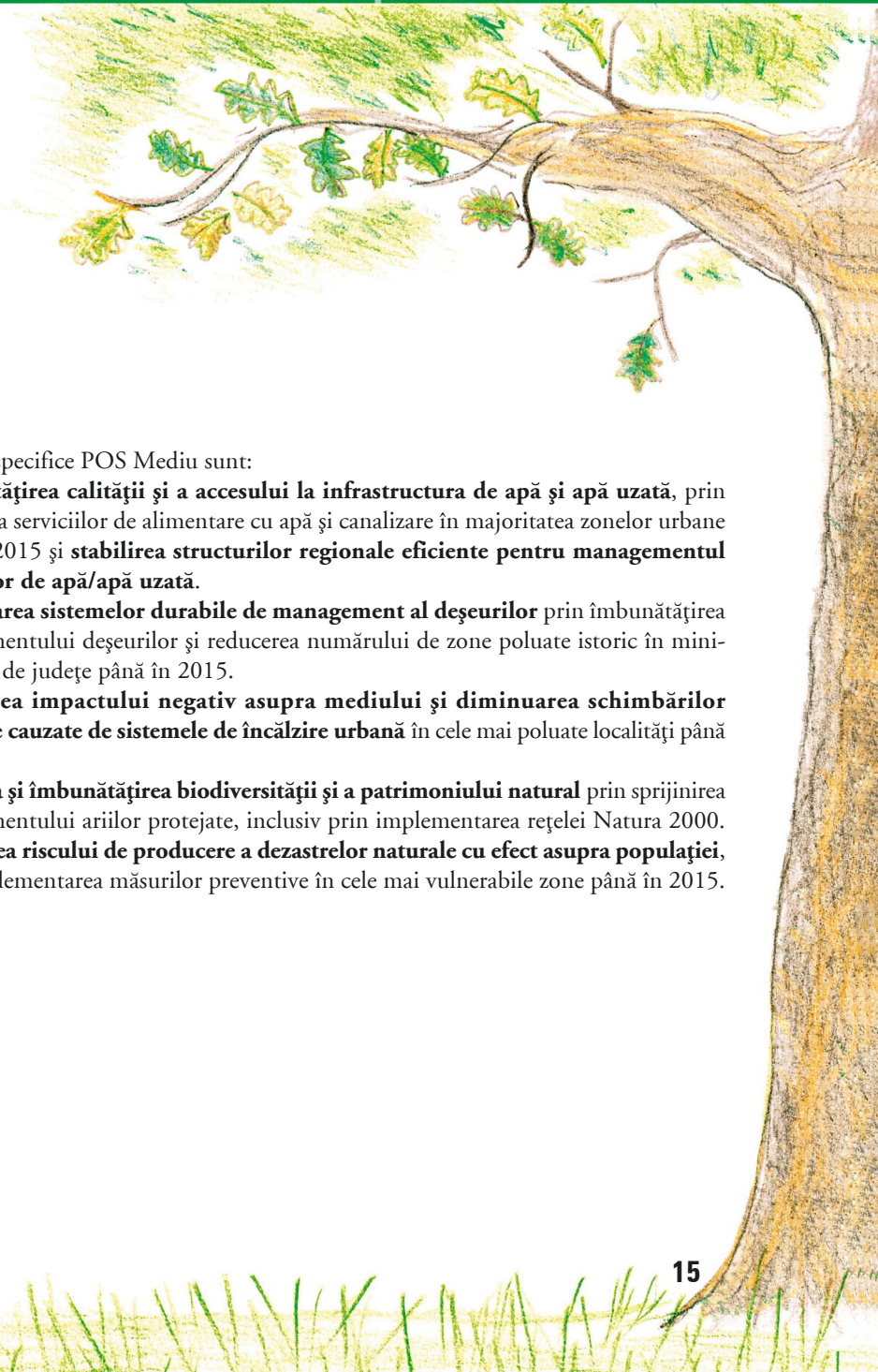
POS Mediu a fost elaborat de către Ministerul Mediului¹ (MM), în calitate de Autoritate de Management pentru acest program și în coordonarea Ministerului Finanțelor Publice (MFP), în calitate de coordonator al procesului de pregătire a României pentru accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013.

POS Mediu este unul dintre cele mai importante programe operaționale din România din punct de vedere al alocării financiare și reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC) - cu o valoare de aproximativ 4,5 miliarde Euro, la care se adaugă cofinanțarea națională de aproximativ 1 miliard Euro.

Obiectivul global al POS Mediu îl constituie protecția și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață în România, urmărindu-se conformarea cu prevederile acquis-ului de mediu. Peste 10 milioane de cetățeni ai României vor beneficia de investițiile finanțate din POS Mediu.

Totodată programul vizează reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.

¹ În prezent, Ministerul Mediului și Pădurilor, organizat conform H.G.nr.1635/2009

Obiectivele specifice POS Mediu sunt:

1. **Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată**, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și **stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată**.
2. **Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor** prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015.
3. **Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană** în cele mai poluate localități până în 2015.
4. **Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural** prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000.
5. **Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației**, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.

8. Legislația de conservarea naturii

- O.U.G. nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare – M.Of. nr. 1196 /30.12.2005;
- O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare – M.Of. nr.442/ 29.06.2007;
- Legea nr. 5/1991 pentru aderarea României la Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice – M. Of. Nr. 18/26.01.1991;
- Legea nr.58/1994 pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992 – M. Of. nr. 199/02.08.1994;
- Legea nr. 13/1993 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19.09.1979 – M.Of. nr. 62/25.03.1993;
- Legea nr.13/1998 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, adoptată la Bonn la 23 iunie 1979 - M.Of. nr. 24/26.01.1998;
- Legea nr. 89/2000 pentru ratificarea Acordului privind conservarea păsărilor de apă migratoare african-eurasiatice, adoptat la Haga la 16 iunie 1995 – M. Of. nr. 236/30.05.2000;
- Legea nr. 90/2000 pentru aderarea României la Acordul privind conservarea liliecilor în Europa, adoptat la Londra la 4 decembrie 1991 – M.Of. nr. 228/23.05.2000;
- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20.10. 2000 – M. Of. nr.536/23.07.2002;
- Legea nr.407/2006 vânătoriei și a protecției fondului cinegetic, cu modificările și completările ulterioare – M.Of. nr. 944 / 22.11.2006;
- Ordin nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, publicat în M.Of. nr. 98 /07.02.2008;
- Ordin nr. 1338/2008 privind procedura de emitere a avizului Natura 2000, emis de Ministerul Mediului – M.Of. nr. 738 /31.10.2008;
- Ordin nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar – M.Of.nr.82/08.02.2010.

Ascultă pădurea!

Ascultă pădurea!

Proiect co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională prin
Programul Operațional Sectorial „Mediu” – Axa prioritară 4 – Implemen-
tarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii

Titlul Proiectului: Situl Natura 2000 Pădurea Plopeni: Plan de Manage-
ment, căi de acțiune și conștientizare

Editor: Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova, str. sblt. Erou Calin
Catalin nr.1, Ploiești, Județul Prahova; tel: 0040/244-597896

Septembrie 2010

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

